

Slutrapport

Coola Krafter

2009-2014

Populärversion

Bygger på slutrapporter för TM037 Paraplyprojekt Coola Krafter och TM093 Coola Krafter 2.0

2014-12-22

Innehåll

Bakgrund.....	3
Resultat.....	4
Resultat delprojekt.....	4
Godkända delprojekt i Uddevalla kommun	4
Godkända delprojekt i Stenungsunds kommun.....	6
Godkända delprojekt på Orust.....	7
Godkända delprojekt på Tjörn	10
Godkända delprojekt i Kungälv kommun	12
Godkända delprojekt i Öckerö kommun	13
Godkända delprojekt i Göteborgs södra skärgård.....	15
Andra aktiviteter i Coola Krafter	17
Idéverkstäder	17
Informationskampanjer	17
Ungagemang i södra Bohuslän	17
Arrangörsutbildning.....	18
Fokus unga vuxna	18
#ungapålandsbygden på Almedalen	18
Slutsatser	19
Rekommendationer	20

Bakgrund

Coola Krafter har syftat till att göra det möjligt för och stötta unga att genomföra sina egna idéer, för att på så sätt skapa en mer livskraftig och hållbar landsbygd. Konkret har det inneburit att unga mellan 13–25 år har kunnat söka ekonomiskt stöd upp till 20 000 kr från projektet för att driva egna sk delprojekt, samtidigt som de har kunnat få hjälp med coaching, stöd och nätverk av en anställd ungdomscoach/projektledare. Coola Krafter har utgått från devisen att delprojekten ska vara av och för unga. Hela projektet har jobbat "underifrån" och har utgått från ungas egna tankar, idéer och initiativ.

Coola Krafter startade i september 2009 efter att LAG Terra et Mare sett att unga inte i så hög utsträckning sökte ekonomiskt stöd från Leader. De såg behov av att göra en särskild satsning på unga på landsbygden, och behovet bekräftades efter samtal med Leader-områdets sju kommuner.

Unga har i delprojekten kunnat söka stöd för olika aktiviteter, marknadsföring, resor, material och mindre investeringar, helt enkelt det som behövs för att de ska kunna genomföra sin idé. De sökande har kunnat vara privatpersoner, ideella föreningar, företagare i samverkan eller offentliga aktörer. De unga som söker skulle vara minst 3 personer och projektidén skulle gynna fler än bara de som sökte. Beslut om delprojekten har fattats löpande av två ledamöter ur LAG Terra et Mare.

Coola Krafter har egentligen bestått av två separata projekt: Paraplyprojekt Coola Krafter år 2009–2011 och Coola Krafter 2.0 år 2011–2014. Resultaten av de båda projekten redovisas här tillsammans. Separata slutrapporter finns för både projekten för den som är intresserad.

Korta fakta Coola Krafter

- ✓ Start september 2009
- ✓ Slut december 2014
- ✓ Har verkat i hela Leader Terra et Mares område: kommunerna Uddevalla, Stenungsund, Kungälv, Tjörn, Orust, Öckerö och Göteborgs södra skärgård. Tätorterna i Uddevalla, Stenungsund och Kungälv har varit undantagna från projektet.
- ✓ Leader är en metod för landsbygdsutveckling inom landsbygdsprogrammet, som bygger på att ideell, privat och offentlig sektor samarbetar lokalt för att utveckla en levande landsbygd.

Resultat

Coola Krafter har varit ett lyckat projekt med hög måluppfyllelse och goda resultat. Projektet har varit uppdelat i två delar; delprojekten samt mobilisering, marknadsföring och utbyte/utbildning.

Resultat delprojekt

61 delprojekt har fått godkänt.

38 av 61 (62 %) delprojekt levde vidare efter delprojekttidens slut.

Delprojekten har lett till **19 nya mötesplatser** drivna av och för unga.

741 personer har varit aktiva i delprojekten och **10 680 personer** har berörts av det som genomförts i delprojekten.

Totalt har **867 915 kr** i stöd betalats ut till delprojekten.

Deltagarna i delprojekten har lagt ner **2 038 150 kr** i ideellt arbete för att genomföra sina idéer. Det motsvarar nästan **17 000 arbetade timmar** för en person som är mellan 16–17 år!

Godkända delprojekt i Uddevalla kommun

7 delprojekt har fått godkänt.

4 av 7 (57%) delprojekt levde vidare efter delprojekttidens slut.

Delprojekten har lett till **3 nya mötesplatser** drivna av och för unga.

35 personer har varit aktiva i delprojekten och nästan **380 personer** har berörts av det som genomförts i delprojekten.

Totalt har **112 262 kr** i stöd betalats ut till delprojekten.

Deltagarna i delprojekten har lagt ner nästan **248 000 kr** i ideellt arbete för att genomföra sina idéer. Det motsvarar ca **2 060 arbetade timmar** för en person som är mellan 16–17 år!

Elinorspelen, Uddevalla

Elinorspelen på Skålebacken, Bokenäset i Uddevalla kommun fick stöd för att kunna köpa in ett PA till sin nystartade kulturförening. Under våren och sommaren 2010 arrangerade de dels en minifestival den 10 april 2010 och en större kulturfestival 13–14 augusti 2010 med både film, musik och fotboll.

Ljungskilebalen, Uddevalla

Delprojektet fick stöd för att arrangera Ljungskilebalen 2011, för alla nior i Ljungskile. Den 10 juni 2011 gick arrangemanget av stapeln, med DJ, juicebar, god mat och tävlingar. Arrangemanget genomfördes av en grupp unga i samarbete med Ljungskile Fritidsgård.

Utveckla skateytan i Ljungskile!, Uddevalla

Delprojektet fick stöd för att utveckla skateytan i Ljungskile. Som ett komplement till de ramper som finns där, byggde gruppen en trickramp, som är anpassad till både kickbike, cykel, skate och inlines.

"Vi är stolta över att vi lyckades organisera allt i delprojektet med grupper, mat, tränare och tidningar så bra. Intresset var mycket större än vi förväntade oss och deltagarna är nöjda!"

Rubiini Salokorpi, projektledare
Ungdomsjakten

Vad ska vi med konst på landsbygden till?

Uddevalla, Tjörn, Orust

Delprojektet fick stöd för att sätta fokus på unga konstnärer på landsbygden. Gruppen tog gemensamt fram konstverk till en utomhus konstsalongsrunda. Visningen av konstverken gjordes den 11 juni på Tavlebords lanthandel på Orust. De unga konstnärerna genomförde projektet i samarbete med K-merkt konst.

Volleybollplan på Skälebacken, Uddevalla

Delprojektet fick stöd för att bygga upp en volleybollplan på Skälebacken i Uddevalla. Planen har sedan använts för spontanidrott, tävlingar och turneringar. Första tävlingarna hölls i samband med Elinorspelen, en festival på Bokenäset i början av augusti varje år.

Ungdomsjakten, Orust

Projektet fick stöd för att arrangera tre olika clinics med tränare för att fler unga skulle få chansen att pröva på westernridning, med målet att få fler unga att få upp ögonen för westernridning.

Ungdomscafé i Ljungskile

Delprojektet fick stöd för att starta upp ett ungdomscafé i Ljungskile. Det saknades samlingsplatser för ungdomar i Ljungskile på lördagar och tanken med projektet var att ha öppet caféet, ordna olika arrangemang och erbjuda en mötesplats för unga Ljungskilebor.

Godkända delprojekt i Stenungsunds kommun

6 delprojekt har fått godkänt.

3 av 6 (50%) delprojekt levde vidare efter delprojekttidens slut.

Delprojekten har lett till **1 ny mötesplats** driven av och för unga.

65 personer har varit aktiva i delprojekten och **ca 2 150 personer har berörts** av det som genomförts i delprojekten.

Totalt har **95 699 kr i stöd** betalats ut till delprojekten.

Deltagarna i delprojekten har lagt ner **ca 182 000 kr** i ideellt arbete för att genomföra sina idéer. Det motsvarar **ca 1 500 arbetade timmar** för en person som är mellan 16–17 år!

Snuss–stockfestivalen, Stenungsund

Snuss–stockfestivalen fick stöd för att kunna utveckla sitt koncept med en växande festival för osignade band i Ödsmål, Stenungsund. Coola Krafter–stödet gick till hyra av scen, ljud och ljus för att göra festivalen till en ännu bättre upplevelse, både för band och besökare. Festivalen gick av stapeln 16–18 juli, 2010.

Ungdomsgården Ugglan, Stenungsund

Gruppen fick stöd för att kunna dra igång sin ungdomsgård i Ucklumgården. Gården drevs av unga själva med stöd av föräldrar och andra ideellt engagerade vuxna och höll öppet regelbundet med olika temakvällar.

Ungdomar mot högre höjder! Stenungsund

En grupp unga hoppryttare arrangerade två föreläsningar för att bli bättre på tränings- och tävlingsplanering. Föreläsningarna var öppna för allmänheten, och dokumenterades för att sedan bli en handbok för unga hoppryttare. Projektet fick stöd för lokalhyra och föreläsare.

"Jag gick en utbildning inom detta ämnet och det hade jag nog inte gjort om vi inte gjort festivalen först. Jag har lärt mig mycket, fått nya kontakter och hittat vägar att gå. Det var en del av min uppväxt."

Filip Darj, projektledare Suss–stockfestivalen

BIP– Kultur i Vattnets tecken, Stenungsund, Tjörn och Orust

Delprojektet fick stöd för att göra tre kulturarrangemang på Tjörn, Orust och i Stenungsund. Arrangemangen innehöll konstnärliga workshops, föreläsningar, livemusik, modevisning och klädbyte. Syftet med arrangemangen var att sätta fokus på fattigdomsbekämpning.

Träna knoppen – nå toppen! Stenungsund

Delprojektet fick stöd för att bli bättre på mental träning i laghoppning. De använde en mental coach som hjälpte lagen att få verktyg för att kunna hantera med- och motgångar. Efter det delade de med sig av sina nya kunskaper till andra hoppryttare i föreningen. Allt dokumenterades och spreds till andra intresserade i regionen, bland annat genom workshops med andra unga och en stor hästblogg.

Marknadsföring av Snuss-stockfestivalen, Stenungsund

Delprojektet fick stöd för att ta ett samlat grepp om och utveckla marknadsföringen kring Snuss-stockfestivalen, bland annat genom en ny musikvideo.

Godkända delprojekt på Orust

16 delprojekt har fått godkänt.

10 av 16 (62,5 %) delprojekt levde vidare efter delprojekttidens slut.

Delprojekten har lett till **3 nya mötesplatser** drivna av och för unga.

216 personer har varit aktiva i delprojekten och **2 760 personer** har berörts av det som genomförts i delprojekten.

Totalt har **203 494 kr i stöd** betalats ut till delprojekten.

Deltagarna i delprojekten har lagt ner drygt **442 000 kr** i

ideellt arbete för att genomföra sina idéer. Det motsvarar

drygt **3 600 arbetade timmar** för en person som är mellan 16–17 år!

Myckleby Musikfestival, Orust

Myckleby Musikfestival fick stöd för att kunna utöka marknadsföringen av sin festival på Allmags festplats, Orust. Dels tog de fram banderoller och annan marknadsföring, men de ordnade också en buss som plockade upp festivalbesökare i området kring Orust. Med detta hoppades de kunna öka antalet besökare så att festivalen skulle kunna fortsätta att arrangeras även kommande år. Festivalen gick av stapeln sommaren 2010.

Adelsfanan – karolinerrytteri, Orust

Karlonierkommittén inom Myckleby Hembygdsförening, Adelsfanan, fick stöd för att komma igång med sitt karolinerrytteri. Gruppen bestod av hästintresserade tjejer och killar från Orust som ville göra något annorlunda med sina hästar. De sydde upp tidsenliga dräkter och ordnade flera uppvisningar för allmänheten.

Föreställningen Romina & Julius, Orust

Föreningen Vågspel bakom föreställningen "Romina&Julius" , fick stöd för att fixa bra ljusrigg och ljus tekniker till sina 10 föreställningar. Föreställningen vill kasta om genustillhörigheter och vårt sätt att se på oss själva. Premiären gick av stapeln 14 juli på Folkets Hus i Ellös, Orust.

Svanesunds Skateförening, Orust

Den nystartade föreningen fick stöd för att bygga miniramp på den asfalterade ytan vid Svanesunds fritidsgård. De skulle också bygga rails och en fartramp på området. Tyvärr avslutades delprojektet i förtid utan att redovisa några kostnader.

Julkonserter, Orust

Föreningen Vågspel fick stöd för att dra igång en kör och sätta upp två julkonserter på Ellös skola, Orust under december 2010. Kören var ny för föreningen och drevs och leddes av ungdomarna i föreningen.

Lyröns minigolf, Orust

Delprojektet fick stöd för att rusta upp och få igång verksamheten kring en minigolfbana på Lyrön utanför Orust. Den 18 juni 2011 invigdes minigolfbanan, som sedan använts av både boende och besökare. Delprojektet drevs av en grupp unga i Lyröföreningen.

"Vi är stolta över att minigolfbanan blev otroligt fin och att det är så många som har sagt att de tycker att det är en bra och rolig idé. Vi har faktiskt bara fått en massa positiv respons från omgivningen och inte någon negativ. Många av sommargästbarnen som inte har kunnat se arbetet fortskrida utan endast sett det färdiga resultatet blev som eld och lågor. På invigningsdagen hade vi till och med några som bara sprang hem för att äta några mackor för att sedan springa tillbaka och spela."

Hanna Nilsson, projektledare
Lyröns minigolf

Varm Snö, Orust

Delprojektet fick stöd för att spela in en pilotscen till en novellfilm. Filmen handlade om kulturkrockar och pilotscenen utspelar sig i en trumaffär, provisoriskt uppbyggd i en ateljé på Orust. Scenen spelades in av en grupp filmare mellan 20–75 år från olika platser i Sverige.

Alla kan fiskal!, Orust

Delprojektet fick stöd för att starta upp sportfiskeverksamhet riktat mot barn och unga på Orust. Två pröva-på-fisketräffar arrangerades inom projektet.

BIP- Kultur i Vattnets tecken, Stenungsund, Tjörn och Orust

Delprojektet fick stöd för att göra tre kulturarrangemang på Tjörn, Orust och i Stenungsund. Arrangemangen innehöll konstnärliga workshops, föreläsningar, livemusik, modevisning och klädbyte. Syftet med arrangemangen var att sätta fokus på fattigdomsbekämpning.

Vad ska vi med konst på landsbygden till? Uddevalla, Tjörn, Orust

Delprojektet fick stöd för att sätta fokus på unga konstnärer på landsbygden. Gruppen tog gemensamt fram konstverk till en utomhus konstsalongsrunda. Visningen av konstverken gjordes den 11 juni på Tavleboards lanthandel på Orust. De unga konstnärerna genomförde projektet i samarbete med K-merkt konst.

Snövit och de sju dvärgarna...eller?, Orust

Delprojektet fick stöd för att utveckla sin musik- och teaterförening. Deltagarna fick i projektet utbildning i ljus- och ljudteknik, bygga scendekor, karaktärsframtonande håruppsättningstekniker och sminkning, samt rolltolkning. Det de lärde sig användes sedan i olika teater- och musikuppsättningar, bland annat när föreningen tolkade Snövit.

"Det vi känner oss mest nöjda med är att vi tog tag i projektet och att vi drev igenom det. Nu har vi en motorgård som vi är stolta över och som är välbesökt och vi slipper åka hem till någon för att mecka. Nu kan vi göra det på gården och kompisarna kan komma hit så vi kan umgås, hänga och greja med våra bilar tillsammans."

Nicklas Lundqvist, projektledare
Henåns motorgård

Parkourpark, Orust

Projektet fick stöd för att undersöka förutsättningarna för och sen bygga en parkourpark i. Tyvärr avslutades delprojektet i förtid utan att redovisa några kostnader.

IBAWKU – säkerhetsutbildning för seglande ungdomar, Orust

Projektet fick stöd för att bygga upp ett nytt samarbete mellan skutföreningar, för att sedan kunna arrangera bra utbildningar i säkerhet med hög kvalitet.

Bohuslän Car Community, Orust

Projektet fick stöd för att arrangera motorträffar för unga med motorintresse på Orust med omnejd. Två träffar genomfördes med tävlingar och bilutställningar.

Henåns motorgård, Orust

Projektet fick stöd för att starta upp en motorgård för unga med motorintresse på Orust. Motorgården har startat upp i Henåns fritidsgård och nu arbetar gruppen vidare i en nystartad ideell förening för att fortsätta driva motorgården.

Ridvägsinventering syvästra Orust

Projektet fick stöd för att undersöka förutsättningarna för att anlägga en ridväg på sydvästra Orust. Projektgruppen identifierade och pratade med markägare och tog därefter fram en möjlig sträckning av leden. Efter projektet finns goda förutsättningar att anlägga leden utifrån projektets förarbete.

Hundhopp med dopp , Orust

Projektet fick stöd för att anlägga en agility- och hundträningsbana för hundar (och människor) på västra Orust. Gruppen arbetade hårt under sommaren 2014 för att anlägga banan och använde sig mestadels av material som redan fanns i naturen. Efter projektets slut arrangeras det löpande öppna hundträningar på helgerna och planen för framtiden är att ha olika aktiviteter på banan, t.ex. tävlingar eller föreläsningar.

Godkända delprojekt på Tjörn

9 delprojekt har fått godkänt.

3 av 9(33 %) delprojekt levde vidare efter delprojekttidens slut.

95 personer har varit aktiva i delprojekten och drygt **2800 personer har berörts** av det som genomförts i delprojekten.

Totalt har **69 914 kr i stöd** betalats ut till delprojekten.

Deltagarna i delprojekten har lagt ner drygt **294 660 kr** i ideellt arbete för att genomföra sina idéer. Det motsvarar ca **2 455 arbetade timmar** för en person som är mellan 16–17 år!

Demoinspelning och guide till nya band, Tjörn

Bandet Volt'em från Tjörn fick stöd för att kunna göra ett studiebesök och spela in en demo i en riktig studio. De skrev efter inspelningen ett reportage om vad som är viktigt att tänka på när man spelar in i studio. De höll också en workshop för andra unga, för att dela med sig av sina erfarenheter till andra unga, samt publicerade artikeln på nätet.

Pinkport, Tjörn

Delprojektet fick stöd för att arrangera sin nystartade festival i Skärhamn. Festivalen riktade sig till både barn, unga och vuxna och innehöll både livemusik, workshops och teater. Festivalen genomfördes av en ung arrangörsgrupp från Tjörn, Stenungsund och Orust i samverkan med Tjörns kommun

Vad ska vi med konst på landsbygden till? Uddevalla, Tjörn, Orust

Delprojektet fick stöd för att sätta fokus på unga konstnärer på landsbygden. Gruppen tog gemensamt fram konstverk till en utomhus konstsalongsrunda. Visningen av konstverken gjordes den 11 juni på Tavlebords lanthandel på Orust. De unga konstnärerna genomförde projektet i samarbete med K-merkt konst.

BIP- Kultur i Vattnets tecken, Stenungsund, Tjörn och Orust

Delprojektet fick stöd för att göra tre kulturarrangemang på Tjörn, Orust och i Stenungsund. Arrangemangen innehöll konstnärliga workshops, föreläsningar, livemusik, modevisning och klädbyte. Syftet med arrangemangen var att sätta fokus på fattigdomsbekämpning.

Slöjdlustar, Tjörn

Delprojektet fick stöd för att förändra bilden av slöjd, från något gammaldags och mossigt till något positivt istället, genom att skapa bilder som beskriver det sensuella i slöjden, slöjdmaterialen och slöjddandet i sig. Bilderna ställdes bland annat ut på Billströmska Folkhögskolan, Kulturhuset Fregatten och Bohusläns museum.

Manuskrivarkurs, Tjörn

I delprojektet arrangerade teaterföreningen Saga Theatrum en manuskrivarkurs, där deltagarna genom workshops och föreläsningar utvecklades i manuskrivande.

"Det har varit väldigt roligt att se en grupp barn som aldrig åkt skateboard innan ställa sig på skateboarden och lära sig hålla balansen, ta fart själva och åka ner för ramper. Projektet har hjälpt till med att få mer ungdomar och barn intresserade av skateboard och även hjälpt skateboardscenen på Tjörn att växa."

Emil Andersson, projektledare
Skateskola

Spelning för Musikhjälpen, Tjörn

Projektet fick stöd för att arrangera en spelning på Saga Kulturhus i Skärhamn. Föreningen Moliendo låg bakom spelningen som har temat "Alla barn har rätt till rent vatten".

Saga SkateJam 2013, Tjörn

Projektet fick stöd för att genomföra två heldagar med skate utanför Sagahuset i Skärhamn. Arrangemanget innehöll tävlingar, uppvisningar, häng och musik.

Skateskola , Tjörn

Projektet fick stöd för att testa idén med och starta upp en skateskola för unga på Tjörn. En ung ledare tog fram upplägg och arrangerade skateskolan för yngre barn under några sommarveckor. Tanken är att skateskolan ska återkomma även sommaren 2015.

Godkända delprojekt i Kungälv kommun

5 delprojekt har fått godkänt.

4 av 5 (80 %) delprojekt levde vidare efter delprojekttidens slut.

Delprojekten har lett till **3 nya mötesplatser** drivna av och för unga.

75 personer har varit aktiva i delprojekten och nästan **745 personer** har berörts av det som genomförts i delprojekten.

Totalt har **81 014 kr** i stöd betalats ut till delprojekten.

Deltagarna i delprojekten har lagt ner nästan **273 000 kr** i ideellt arbete för att genomföra sina idéer. Det motsvarar ca **2 275 arbetade timmar** för en person som är mellan 16–17 år!

Klimatsmart Mat, Kungälv

En grupp på gymnasiet i Kungälv ville sätta fokus på ekologisk, klimatsmart och närproducerad mat. De arrangerade en inspirationsdag på sin skola och på ett café på kvällstid. Ett 50-tal besökte inspirationskvällen som innehöll quiz och föreläsningar med bland andra KungälvMat. Gruppen fick stöd för bland annat provsmakningsvaror och marknadsföring.

Slå vassen i dammen!, Kungälv

Delprojektet fick stöd för att göra isen på Kringledammen i Kareby bättre att åka skridskor på. Delprojektet fick stöd för att köpa in en vassröjare, med målet att ha fin åkbar is till sportlovet 2012.

Motorgården i Ytterby

Delprojektet fick stöd för fortsätta utveckla sin motorgård, dit unga motorintresserade kunde komma och meka eller bara hänga, bland annat genom att köpa in en tvåpelarlift. En grupp startade upp ett café i lokalen och några av de unga gick en värds-kapsutbildning för att kunna sköta gården själva på sikt.

Ung i Romelandas motorgård, Kungälv

Projektet fick stöd för att starta upp en motorgård med en tvåpelarlift. Gruppen

"Många har kommit fram och verkligen varit glada för att unga marstrandsbor gör något som livar upp det vanliga Marstrand. Många unga har visat intresse av att vilja vara med på kommande projekt och många marstrandsbor har efterfrågat fler föreställningar. Fortfarande under hösten har detta varit en snackis."

Olof Mattson, projektledare
Ringskärs teater

arrangerade också en kurs i heta arbeten för att kunna sköta liften och gården på ett ansvarsfullt och säkert sätt.

Ringskärs teater, Marstrand/Kungälv

Projektet fick stöd för att arrangera fyra gratis teaterföreställningar på Ringskär, vid Marstrandfärjan. Projektet fick stöd för bland annat inköp av rekvisita och teknik till föreställningarna.

Godkända delprojekt i Öckerö kommun

12 delprojekt har fått godkänt.

7 av 12 (58%) delprojekt levde vidare efter delprojekttidens slut.

Delprojekten har lett till **4 nya mötesplatser** drivna av och för unga.

148 personer har varit aktiva i delprojekten och **953 personer** har berörts av det som genomförts i delprojekten.

Totalt har **180 149 kr i stöd** betalats ut till delprojekten.

Deltagarna i delprojekten har lagt ner nästan **410 505 kr i ideellt arbete** för att genomföra sina idéer. Det motsvarar ca **3 420 arbetade timmar** för en person som är mellan 16–17 år!

"Det var en gång en saga", Hönö

Gruppen bakom musikalen "Det var en gång en saga" fick stöd för att fixa marknadsföring, rekvisita, scenkläder och teatersmink till sina föreställningar.

Play it some more – musikrum för ungdomar, Öckerö

Gruppen fick stöd för att rusta upp och inreda en replokal på Öckerö. Lokalen utrustades så att unga kan komma dit och spela utan att ha egna instrument. Replokalen är gratis och öppen för alla och öppnades i början av april 2010 med en stor invigning.

Rundgångsfestivalen, Öckerö

Arrangörgruppen Rundgång fick stöd för att arrangera en musikfestival på en stillastående färja i Öckerö hamn. De fick stöd för hyra in bra ljud och ljus, bajamajor och för att hyra färjan. Festivalen var drogfri, gratis och öppen för allmänheten.

Skateramp, Öckerö

Delprojektet fick stöd för att bygga en skateramp i anslutning till skolan och fritidsgården på Öckerö. Rampen byggdes av en ung grupp i samarbete med Brattebergsskolan och fritidsgården.

Arrangörskunskap och hiphospelning, Öckerö

Projektet fick stöd för att fixa en workshop i arrangörsskap och efter det praktisera vad de lärt sig genom att arrangera en hiphospelning i Öckerö kommun. Tyvärr avslutades delprojektet i förtid utan att redovisa några kostnader.

"Vi har lärt oss att med lite engagemang så kan mycket hända."

Ur slutrapporten för Ett najs place

Kvällssegling, Björkö

Projektet fick stöd för att starta upp kvällssegling för unga utanför sommarsäsongen och de ordinarie seglarlägren.

DJ-kurs, Öckerö

Projektet fick stöd för att starta upp en DJ-kurs på Öckerö. Under kursen lärde sig deltagarna att DJ-a, olika effekter och övergångar, med målet att lära sig grunderna i digital musik och hur det är att spela live. De som blev utbildade DJ's fixade sedan egna arrangemang.

Brottets vänner, Björkö

Projektet fick stöd för att anlägga en volleybollplan på Björkö. Av olika anledningar avslutades projektet i förtid utan att rekvirera några kostnader. I projektet gjordes mycket förarbete som kan användas om gruppen eller någon annan vill ta upp projektet igen.

Ett najs place, Rörö

Projektet fick stöd för att starta upp en mötesplats för unga på Rörö i Öckerö kommun. I projektet har de renoverat, inrett och startat upp ungdomsgården som är öppen för alla unga på Rörö och närliggande öar.

Skärgårdsmästerskapen i FIFA13, Öckerö

Projektet fick stöd för att arrangera en turnering i FIFA13. Syftet med projektet var att skapa en positiv aktivitet för unga med datorspelsintresse på lov och på deras fritid.

Curling på Knippla , Källö Knippla

Projektet fick stöd för att starta upp verksamhet med inomhuscurling på Källö-Knippla. I projektet arrangerades prova på-curling och gruppen håller nu curlingbanan öppen för alla som vill spela, både gamla och unga.

Filmfestival, Rörö

Projektet fick stöd för att arrangera en filmfestival och ordna möjligheter för att kunna hålla fler öppna filmvisningar på Rörö. Efter projektets slut ska det anordnas löpande filmkvällar för alla intresserade, både unga och vuxna.

Godkända delprojekt i Göteborgs södra skärgård

7 delprojekt har fått godkänt.

5 av 7(71%) delprojekt levde vidare efter delprojekttidens slut.

Delprojekten har lett till **5 nya mötesplatser** drivna av och för unga.

107 personer har varit aktiva i delprojekten och drygt **870 personer** har berörts av det som genomförts i delprojekten.

Totalt har **125 383 kr i stöd** betalats ut till delprojekten.

Deltagarna i delprojekten har lagt ner drygt **188 000 kr** i ideellt arbete för att genomföra sina idéer. Det motsvarar ca **1 570 arbetade timmar** för en person som är mellan 16–17 år!

Södra Skärgården Paintballsällskap, Styrö

Den nystartade föreningen fick stöd för att kunna dra igång sin paintballförening. De utbildade sig i säkerhet och i arrangörskap av bra event, för att sedan arrangera event för andra unga i Södra Skärgården.

Brännö Skate, Brännö

Den här gruppen fick stöd för att rusta upp skateområdet vid Brännögården på Bränn, och arrangera Brännö Skate Jam.

Styrö Miniramp, Styrö

Delprojektet fick stöd för att bygga en upp en miniramp vid Styröskolan. Gruppen, som bestod av unga skejtare från Södra Skärgården, genomförde delprojektet i samarbete Ö-hålan, med lokala fritidsgården.

Beachvolleybollplan, Asperö

Delprojektet fick stöd för att bygga upp en beachvolleybollplan på Asperö. Tanken var att planen skulle bli en naturlig mötesplats för unga där man både kan spela volleyboll och hänga. Projektet drevs av unga i föreningen Asperö Fritid i samarbete med boende och lokala företagare.

LAN i Södra Skärgården

Projektet fick stöd för att utveckla den nystartade LAN-föreningen i Södra Skärgården. Under projektet köpte de in bättre utrustning och anordnade ett mindre LAN på Styrso och ett större på Donsö under sommaren och hösten 2012.

Vrångö Miljöfestival , Vrångö

Projektet fick stöd för att arrangera en festival på Vrångö i september 2012. Festivalen fokuserade på miljöfrågor på ett roligt sätt och med en annorlunda inramning. Under festivalen ordnades det förutom spelningar med lokala och regionala band föreläsningar och debatter med miljötema.

Ungdomsgården Klippan, Vrångö

Projektet fick stöd för att starta upp en ungdomsgård på Vrångö i Göteborgs södra skärgård. I projektet har de renoverat, inrett och startat upp ungdomsgården som är öppen för alla unga på Vrångö och närliggande öar.

"Det här projektet har verkligen gett andra effekter än vi trodde från början! Vi känner att vi har mognat i rollen som ansvariga efter bara ett LAN och vi är väldigt stolta över alla som har varit delaktiga i projektet. Två av oss i Ungdomsforum och ska hjälpa till att designa en hemsida för ungdomar i SDN Västra Göteborg och det hade nog inte blivit så om vi inte hade grundat föreningen och kommit igång så seriöst som vi har gjort."

Fredrik Viknander, projekledare
LAN i Södra Skärgården

Andra aktiviteter i Coola Krafter

Idéverkstäder

Idéverkstäder har genomförts runt om i området för att informera om möjligheterna med Coola Krafter och peppa unga att utveckla och söka stöd för sina idéer. Idéverkstäderna har varit upplagda som workshops med mycket fokus på idégenerering och att ta fram en första skiss på projektplan för de idéer som grupperna velat gå vidare med. Bland annat har metoden Landsbygd 2.0 använts som processmetod.

(<http://www.helasverige.se/kansli/projekt/landsbygd-20-landsbygd-21/>)

Idéverkstäderna ledde till projektansökningar och godkända projekt, och har genomförts tillsammans med lokala aktörer, t.ex. idrottsföreningar, samhällsföreningar och kommuner.

Informationskampanjer

Flera informationskampanjer har genomförts på gymnasieskolorna Mimers hus, Nösnäs och Uddevallas gymnasieskolor och flera av områdets högstadieskolor. Informationskampanjerna har genomförts tillsammans med ungunderkonsulenter/samordnare från kommuner och olika regionala aktörer. Utöver det har information om projektet spridits på en stor mängd möten i föreningar och vid olika arrangemang som festivaler och mässor.

Ungagemang i södra Bohuslän

Ungagemang är arrangörsträffar för unga som bor eller verkar på landsbygden, ett koncept som utvecklats av föreningen U LAND och Förbundet Vi Unga och genomfördes första gången i Fagersta 2011 som en nationell träff. Där deltog tre unga arrangörer från Coola Krafter delprojekt. Under 2012 avsatte Landsbygdsnätverket pengar för regionala

Ungagemangsträffar och Coola Krafter tillsammans med KulturUngdom, Uddevalla och Stenungsunds kommun, SV Väst och Västra Vi Unga ansökte och fick godkänt för att genomföra en regional träff i södra Bohuslän under 2012. Med träffen ville vi inspirera, ge nya kunskaper, erfarenhetsutbyten, kontakter och en pepp till unga arrangörer inom våra verksamheter/projekt. Workshops, samtal, häng, föreläsningar, fika, bloopers, konst och kultur varvades, allt med fokus på arrangörer, arrangemang och ungt engagemang. Träffen hade ett 60-tal deltagare. Se www.terraetmare.se/coolakrafter för rapport från Ungagemang i södra Bohuslän.

Arrangörsutbildning

Under hösten 2012 genomförde Coola Krafter i samarbete med Västra Vi Unga en utbildning för godkända delprojekt. Utbildningen innehöll bland annat konfliktlösning, gerillamarknadsföring och övning i att ge radiointervjuer.

Fokus unga vuxna

En del i Coola Krafter har varit att sätta ökat fokus på målgruppen unga vuxna. Detta gjordes bland annat genom kommunvisa träffar som genomfördes i (Tjörns kommun och Stenungsunds kommun). Syftet med träffarna var att möta målgruppen, höra deras önskemål och tankar om utvecklingen i kommunen samt att peppa dem att gå vidare med sina idéer. Träffarna ledde bland annat till delprojektansökningar från några av deltagarna. I Coola Krafter genomfördes också en halvdagskonferens "Fokus Unga Vuxna" i samarbete med Stenungsunds kommun, där målgruppen var både unga mellan 18–25 år och personer som på olika sätt arbetar med och för målgruppen. En föreläsning med forskaren Lotta Svensson och ett panelsamtal om unga vuxnas villkor ingick i programmet. Projektledaren har också i samarbete med Uddevalla kommun utbildat unga vuxna i Uddevalla i processledning för att de sedan skulle leda en workshop med unga och politiker som hade fokus på ungt inflytande. Läs rapport från halvdagskonferensen på www.terraetmare.se/coolakrafter

#ungapålandsbygden på Almedalen

Sommaren 2014 deltog tre unga från Coola krafter i Almedalsveckan. #ungapålandsbygden är ett initiativ från organisationerna U LAND, Hela Sverige ska leva och Vi Unga, som deltog gemensamt under veckan. De var där för att representera Coola Krafter och tillsammans med

ett 30-tal personer från initiativet #ungapålandsbygden bevakade och diskuterade de frågor som rörde unga, landsbygd och samhällsutveckling. Bland annat arrangerade de ett eget seminarium "Kom du inte längre än såhär - om storstadsnormen och attityder till unga på landsbygden" som besöktes av drygt 100 personer. Se www.terraetmare.se/coolakrafter för rapport från deltagandet på Almedalen.

Slutsatser

Paraplyprojekt är en bra metod för att involvera unga på landsbygden i lokal utveckling

Kombinationen av en ungdomscoach/projektledare, möjligheten att söka ekonomiskt stöd och olika mobiliserande aktiviteter varit väldigt lyckad för att involvera unga i lokal utveckling i Leader Terra et Mare. Projektet har haft mycket god måluppfyllelse och har nått ut till många i en bred målgrupp och många aktiviteter av, för och med unga har genomförts. Den stora andelen ideellt arbete visar på ett stort engagemang för lokal utveckling bland unga i området. De allra flesta delprojekt hade troligen inte blivit av utan Leader-stödet, det har varit en viktig möjlighet till uppstart och ett smörjmedel för att kunna komma igång. Det har också varit ett sätt för kommuner att pröva nya idéer utanför ordinarie verksamhet i samverkan med unga, som de inte kunnat göra utan stödet.

Utifrån utvärderingar med kommunerna och delprojekten blir det tydligt att det varit väldigt värdefullt med ett snabbt, flexibelt och opretentiöst stöd att kunna ta del av. Det har enligt dem varit viktigt att det funnits en projektledare/ungdomscoach som varit flexibel, funnits till hands för projekten och kunnat vara ute och träffa unga där de är. Det har varit värdefullt att projektledaren kunnat stötta delprojekten i ansöknings- och redovisningsfasen och lagt mycket tid på information och coaching av delprojekten.

Lokala kontakter och nätverk är avgörande för stor spridning

De lokala kontakterna i LAG, kommuner, ideella föreningar och hos lokala eldsjälur har varit viktiga för att nå ut med projektet och avgörande för att projektet har fått stor spridning. De har varit ett viktigt komplement till projektledaren och har kunnat stötta delprojekten både som delprojektägare och vuxet stöd. De har också varit viktiga för att fånga upp engagemanget efter att delprojekten avslutats.

Samarbete mellan organisationer möjliggör större arrangemang med bättre kvalitet

Det har också varit positivt att kunna förmera kommuners och andra organisationers arbete och att större arrangemang med unga som målgrupp kunnat genomföras tillsammans (t.ex.

Fokus Unga Vuxna, Ungagemang och Almedalen). Det hade inte varit möjligt utan samarbete.

Marknadsföring till en bred målgrupp är en utmaning

Målgruppen för projektet har varit stor och bred, vilket gör att marknadsföringen har varit ett problem. Detta är något som både delprojekt och kommuner tar upp i slutrapporter och utvärderingssamtal. De flesta som sökt stöd från Coola Krafter har antingen fått tipset av en vuxen eller kompis i deras närhet, eller av att själva ha sökt upp informationen. Många av delprojekten tar i sina slutrapporter upp att de önskat mer information om Coola Krafter och möjligheter att söka stöd för projekt generellt.

Administrationn och redovisningen upplevs som svår och krånglig

Administrationn och redovisningen upplevs av många unga som svår och krånglig, även om delprojekten fått mycket stöd i både ansöknings- och redovisningsfas. Den kan också upplevas som ett hinder för att vissa unga ska kunna ta del av stödet i projektet, och kräver i många fall att de unga har vuxet stöd när det gäller administrationen och redovisningen.

Rekommendationer

Det är rekommenderat att fortsätta arbetet med att stötta unga på landsbygden även i programperioden 2014–2020 om strategin för Leader södra Bohuslän blir godkänd. Det är ett bra utgångsläge att utveckla och bygga vidare på erfarenheterna och nätverken från Coola Krafter. Utifrån projektledarens erfarenheter, utvärderingssamtal med kommunerna och delprojektens slutrapporter pekas här några rekommendationer för fortsatt arbete ut:

- Paraplyprojektsmodellen med möjlighet till coaching och ekonomiskt stöd är ett bra sätt att arbeta med ta-sig-församhet och entreprenörskap bland unga på landsbygden. Den kan behöva kompletteras med mer proaktiva insatser och projekt för att mobilisera och nå ut till unga som inte aktivt söker sig till den här typen av stöd.
- Olika åldersgrupper kräver olika typer av stöd – en möjlig väg framåt kan vara att dela upp paraplyprojekt i olika delar där olika kompetens på projektledare/ungdomscoach efterfrågas beroende på vilken målgrupp personen ska arbeta mot. Att arbeta med unga vuxna som målgrupp är viktigt för att komplettera och förmera t.ex. kommunernas verksamheter som ofta inte riktar sig till den målgruppen.
- Arbeta ännu mer med jämlikhet och inkludering i delprojekten. Arbetet med att inkludera personer med utländsk bakgrund och kopplingen mellan stad- land skulle kunna utvecklas i kommande projekt.

- Kommande projekt skulle kunna arbeta mer med företagsstöd och kunna erbjuda en fortsättning på t.ex. UF-företag eller sommarlovsentreprenörers företag. Det kan vara ett bra sätt för att visa att det är möjligt att driva företag på landsbygden och utanför de större städerna.
- Förenkla redovisningen mer och förenkla språket i handlingarna. Använd digital hantering av ansökningarna i större utsträckning. Förtydliga processen från idé till slutredovisat delprojekt ännu bättre så att det blir tydligt för delprojekten från början hur stor arbetsinsats som krävs för redovisningen. Det är samtidigt viktigt att göra en avvägning för att inte avskräcka delprojektsökande i början.
- Skapa ännu mer tillfällen för utbyten, kompetensutveckling och nätverk mellan engagerade unga i delprojekten.
- Fler kopplingar mellan ungas projekt och andra projekt inom Leader har stor potential och kan utvecklas i kommande programperiod.
- Det är viktigt med en flexibel budget för projektet i stort, där det finns utrymme för mobiliserande aktiviteter förutom lön och delprojekt.
- Framtida projekt skulle kunna arbeta fram en föreläsningsserie som kunde rikta sig till skolan, t.ex. samhällslektioner, där inflytande och möjlighet att söka stöd generellt kunde tas upp. Detta skulle kunna göras i samverkan med kommuner och regionala organisationer för att öka kännedomen om möjligheter till inflytande och att söka stöd för egna idéer bland unga på ett bredare sätt än vad som varit möjligt i detta projekt.
- Arbeta fram en tydlig struktur och utveckla arbetet med hur det informella lärandet i delprojekten kan valideras bättre.
- Utveckla ett mer strukturerat regionalt samarbete som kan fungera som ett regionalt U LAND. I början av programperioden 2014–2020 bör i så fall en konkret modell tas fram för hur samverkan kan fungera för frågor som rör unga på landsbygden regionalt. Här är KulturUngdom en viktig aktör.
- U LANDs framtagna material kan användas som stöd i kommande arbete, både när det gäller paraplyprojekt och hur unga på landsbygden kan involveras generellt. Läs mer på www.u-land.se/publicerat

Läs mer om Coola Krafter på

www.terraetmare.se/coolakrafter